

POZNATKY A ZKUŠENOSTI Z PLÁNOVÁNÍ A ŘEŠENÍ OTÁZEK OPZHN

Zvyšování možností použití ZHN v sou-
dobých operacích má mimo jiné za dů-
sledek růst požadavků na činnost OPZHN.
Několikaletá praxe nám potvrdila, že dří-
vější tendence tříštění odpovědnosti
v OPZHN a její zužování jen na ochranu
proti radioaktivním a otravným látkám
byly nesprávné. Ve svých důsledcích zna-
menaly, že část opatření OPZHN byla
zcela opomíjena, u jiných zase docházelo
k nesladěnosti a v souhrnu nebylo dosa-
hováno stanoveného cíle v OPZHN. Pro
současnou praxi je charakteristické úsilí
o centrální řízení a komplexní řešení
OPZHN. Důsledná realizace těchto poža-
davků se pozitivně projevuje na účinnosti
OPZHN.

**Významné místo v komplexním řešení
OPZHN má vysoce promyšlené a sladěné
splánování všech opatření OPZHN.** Naše
poznatky potvrzují, že pro realizaci uve-
deného požadavku je přímo nezbytností
dosáhnout toho, aby na plánování a řízení
OPZHN se podíleli všichni zainteresovaní
náčelníci druhů vojsk a služeb. Opatření
OPZHN koordinuje náčelník štábu a jeho
organ operacní oddělení. Bylo by však
nesprávné zužovat úlohu operačního od-
dělení jen na oblast koordinace jednotli-
vých opatření OPZHN. Operační oddělení
se aktivně podílí na celé řadě konkré-
tních opatření OPZHN, u kterých je přímo
odpovědným nositelem. Rozsah podílu jed-
notlivých náčelníků a oddělení je stano-

ven kompetencí v OPZHN; je třeba, aby
byl konkretizován v metodice práce štábu
v poli.

**V praxi jsme si ověřili, že je výhodné
mít dopředu vyřešeny všechny zásadní
součinnostní otázky plánování OPZHN a
i realizace hlavních opatření OPZHN.
Osvědčilo se nám mít na štábu armády
předem vypracováno:**

— metodiku zpracování plánu OPZHN
a nařízení pro OPZHN;

— systém získávání, předávání a zpra-
cování jednotlivých informací o použití
ZHN nepřítelem včetně varování vojsk
před radioaktivním, chemickým a biolo-
gickým zamořením;

— metodiku komplexního zpracování
předpovědi vzniku pásem (prostorů) za-
sažení, radiolokačního a chemického za-
moření, boření, záplav a požárů;

— metodiku komplexního vyhodnocení
situace po nepřátelských úderech ZHN;

— metodiku činnosti při vyřazení ve-
litélského stanoviště (PVS, TVS) armády
nebo VS divize nepřátelským úderem
ZHN;

— metodiku činnosti štábu armády při
řízení odstranění následků nepřátelských
úderů ZHN;

— dokumentaci pro řízení použití ar-
mádních odřadů pro odstraňování násled-
ků použití ZHN nepřítelem;

— dokumentaci pro součinnost s TRHS.

Základním požadavkem však je, aby použití této dokumentace a plnění úkolů OPZHN prakticky štáb zvládl a plnil.

Jedním z nejnáročnějších opatření OPZHN je zabezpečení včasného, komplexního a odborně správného vypracování předpovědi vzniku pásem (prostorů) zasažení, radioaktivního a chemického zamoření, boření, záplav a požárů; vyhodnocení situace po použití jaderných zbraní nepřítele a odstraňování následků použití ZHN nepřítele. Proto v další části článku se zaměříme na výše uvedenou problematiku a podělíme se o praktické zkušenosti získané při realizaci těchto opatření ve štábu armády.

Předpověď vzniku pásem zasažení, radioaktivního zamoření, boření, záplav a požárů štáb zpracovává za účelem stanovení možných ztrát osob, výzbroje, techniky a materiálu, uskutečnění nezbytných změn v uskupení (činnosti) vojsk a týlu nebo usměrnění jejich úkolů a za účelem přibližného určení charakteru a rozsahu prací při odstraňování následků použití jaderných zbraní.

Výchozími údaji pro zpracování předpovědi po použití jaderných zbraní nepřítelem jsou:

- druh, mohutnost, doba a souřadnice epicenter (center) jaderných výbuchů;
- rychlost a směr výškového (středního) a přízemního větru;
- charakter oblačnosti a srážek a tvar terénu.

Tyto údaje dostává štáb armády:

- od podřízených svazků a útvarů (především jako hlášení od vojskové radiační hlášené sítě svazku a armádních útvarů);
- ze sítě radiační informace frontu;
- od sousedního štábu armády (a to zejména jde-li o pozemní jaderné úder, které stopami zasahují i pásmo naší armády);
- a v některých případech i přímo od orgánů teritoriální radiační hlášené sítě.

V praxi se nám osvědčilo, že jednotlivá oddělení štábu armády předpověď zpracovávají jen v nezbytně nutném rozsahu. Podrobněji tyto úkoly plní chemické oddělení (armádní radiační středisko) a na ženijním oddělení.

V celém komplexu zpracovává odpověď dočasně vytvářená skupina OPZHN. Skupinu tvoří předem připravený tým důstojníků štábu armády ve složení:

- 1 důstojník operačního oddělení, který je náčelníkem skupiny;

- 1 důstojník chemického oddělení;
- 1 důstojník ženijního oddělení;
- 1 důstojník tanko-automobilního oddělení;
- 1 důstojník týlu (zpravodajského oddělení);
- 1 důstojník oddělení spojovacího vojska;
- 1 důstojník organizačně mobilizačního oddělení;

Skupina OPZHN zpracovává grafickou předpověď do mapy radiační a chemické situace operačního oddělení armády.

V předpovědi skupina OPZHN stanoví:

- okruhy ničivých účinků na nechráněnou živou sílu a na živou sílu v rozhodující (převládající) bojové technice;
- okruhy vyřazení rozhodující bojové techniky, která je ve výzbroji jednotky, útvaru;
- okruhy úrovně radiace 0,5 r/h v blízkosti centra jaderného úderu (epicentra jaderného úderu u nízkých vzdušných jaderných úderů);
- hranice pásem radioaktivního zamoření — jen u pozemních jaderných úderů a u jaderných min;
- prostory možného boření a závalů;
- prostory možných požárů a pravděpodobné směry jejich šíření;
- rozsah zatopení, dosah a ničivá účinnost záplavové vlny (v případě jaderného úderu nepřítele i na vodní díla, přehradní hráze apod.).

Při zpracování předpovědi je důležité vycházet z cíle, který tímto opatřením OPZHN sledujeme a tomu podřídit jak rozsah práce, tak i časové normy a metodu zpracování. Jinými slovy usilujeme o co nejrychlejší a komplexní zpracování předpovědi, aby ve svých výsledcích byla solidním základem pro vyhodnocení situace. V praxi jsme si ověřili, že předpověď zpracovaná v uvedeném rozsahu, je dobrým podkladem zodpovězení těchto nejdůležitějších otázek:

- kolik jaderných úderů a o jaké mohutnosti využil nepřítel do pásma armády, jaké ztráty byly způsobeny svazkům a armádním útvarům a armádě celkem;
- jaká je bojeschopnost svazků a armádních útvarů; které svazky a útvary jsou schopny v plném rozsahu pokračovat v plnění stanovených bojových úkolů, u kterých byla podstatně nebo částečně snížena bojeschopnost a které v důsledku nepřátelských jaderných úderů zcela ztratily bojeschopnost;
- jaká opatření přijmout u svazků a útvarů, které mají podstatně sníženou bojeschopnost anebo zcela ztratily bojeschopnost na delší dobu;

— jak ovlivňuje radiační situace plnění bojového úkolu; u kterých svazků a útvarů přijmout režimová opatření pro pobyt v radioaktivně zamořených prostorech, jak optimálně řešit překonání zamořených prostorů, jakými prostředky a do kdy zjistit skutečnou radiační situaci, jak ovlivní radioaktivní ozáření bojeschopnost a jak organizovat speciální očistu zamořených útvarů (svazků);

— vliv závalů, požárů a záplav na činnost vlastních vojsk;

— jak zabezpečit včasné a maximálně efektivní odstranění následků nepřátelských jaderných úderů.

Předpověď, i co nejpřesnější zpracovaná, v žádném případě nenahrazuje vyhodnocení situace po nepřátelských jaderných úderech. Je jen časově prvním podkladem pro vyhodnocení situace po nepřátelských jaderných úderech. Přesnost tohoto podkladu je však z celé řady objektivních důvodů značně omezená. Proto údaje předpovědi, v souladu s ustanovením předpisu Vševojsk-2-1, Článek 38, musí upřesňovat radiační a ženižní průzkum. Tuto zásadu štáby na cvičeních mnohdy nerespektují a s údaji předpovědi zachází jako s konečnými, které nemusí dále upřesňovat. Této situaci často „napomáhá“, že další rozehra radiační situace, požárů, závalů, ale i ztrát plně odpovídá teoretickým propočtům předpovědi a vyhodnocení, že se nedává čas na organizaci průzkumu, vyhodnocení jeho výsledků a na zpracování upřesňujících bojových hlášení.

Již v průběhu zpracování předpovědi štáb připravuje propočty a přijímá i dílčí opatření k odstranění následků napadení. Bylo by přímo chybou čekat na úplné dokončení zpracování předpovědi a potom teprve vyhodnocovat vzniklou situaci. **Včasnost přijetí a uskutečnění opatření k odstranění následků napadení budou v řadě případů rozhodovat o jejich účinnosti.**

Ověřili jsme si, že je výhodné, aby situaci po nepřátelských úderech v celém komplexu vyhodnocovala skupina OPZHN. Přitom všechna oddělení štábu a velitelství armády vyhodnocují situaci v rozsahu stanoveném kompetencí a daném konkrétní potřebou.

Podkladem pro komplexní vyhodnocení po nepřátelských jaderných úderech je:

1. Zpracovaná předpověď vzniku pásem zasažení, radioaktivního zamoření, boření, záplav a požárů.

2. Znalost vševojskové situace s podrobností o dva stupně níže.

3. Přehled sil a prostředků OPZHN (organických a ostatních působících ve prospěch armády) a jejich možnosti v odstraňování následků napadení a v radiačním průzkumu.

4. Přehled nepřátelských jaderných úderů do pásma armády a propočty ztrát po útvech a svazcích (přehled i propočty ztrát způsobených nepřátelskými jadernými údery s podrobností o dva stupně níže).

5. Znalost bojeschopnosti svazků a útvarů armády před nepřátelskými jadernými údery (včetně předcházejícího radioaktivního ozáření osob).

6. Výpočty dávek radioaktivního ozáření živé síly (pro pobyt v zamořených prostorech a pro překonávání pásem zamoření) a propočty zamoření osob, výzbroje, techniky, dopravních prostředků, ostatního materiálu a vody.

7. Znalost meteorologické situace v pásmu činnosti armády.

Komplexní vyhodnocení situace zpracovává skupina OPZHN do mapy radiační a chemické situace a do předem připravených tiskopisů.

Jak nás přesvědčila praxe je pro včasné, úplné, odborně přesné a celkové — v rámci štábu armády — sladěné vyhodnocení velmi důležité využít všech podkladů zpracovávaných na zainteresovaných odděleních velitelství armády. V tomto směru se nám v minulosti ne vždy plně dařilo. Konkrétně se nám nepodařilo ve větším rozsahu a včas využít všech propočtů, zpracovaných armádním radiačním střediskem. K této situaci došlo po určitém vývoji, který můžeme stručně charakterizovat takto:

1. Nejdříve celou tíhu vyhodnocení situace neslo chemické oddělení a armádní radiační středisko [tato situace byla přibližně před 3—4 lety].

2. V další fázi převzalo koordinaci plnění tohoto úkolu operační oddělení armády a výkonným orgánem se stala dočasně vytvářená skupina OPZHN. Toto řešení bylo a je i dnes přínosem. Jeho slabým místem, jak nám ukázala praxe, bylo však, že v některých případech docházelo k dílčí duplikaci práce a nebylo plně využíváno podkladů jiných odborných pracovišť. Objektivně této situaci nahrávala skutečnost, že skupina OPZHN byla zpravidla se svojí prací dříve hotova a v době, kdy se již požadovalo vyhodnocení situace, nebyly další podklady k dispozici. Dalším důvodem je technický stav možnosti přenosu potřebných údajů z jednoho pracoviště na jiné.

3. V současné etapě usilujeme o to, aby skupina OPZHN v maximální míře využila všech propočetů a vyhodnocení, které zpracovává zejména radiační středo-disko, chemické a ženíjný oddělení armády, a aby tyto dílčí podklady byly dodány včas na operační oddělení (skupinu GPZHN). Úsilí činnosti skupiny OPZHN je pak zaměřeno na vyhodnocení bojeschopnosti svazků a armádních útvarů, na zpracování celkového návrhu na odstranění následků nepřátelských jaderných úderů, na zpracování celkové časové kalkulace odstranění následků napadení a na sladění jednotlivých částí vyhodnocení.

Přednost tohoto řešení je:

a) předpovědi i vyhodnocení jsou zpracovávány do mapy s poměrně nejčerstvější vševojskovou situací a velitel (NŠ) armády má kdykoliv možnost použít předpovědi a zpracovaného vyhodnocení;

b) na vznikající situaci je možné průběžně reagovat a není třeba svolávat jednotlivé funkcionáře a sladovat dílčí návrhy;

c) metoda umožňuje komplexní přístup k řešeným problémům s návazností na další oblasti, jako jsou:

— změny v podkladech pro propočty poměru sil;

— zabezpečení včasného vyčlenění sil a prostředků do armádních odřadů pro odstraňování použití ZHN nepřítelem a jejich nejvýhodnější použití;

— dodání potřebných podkladů pro organizaci přesunů a řešení nejvýhodnějších způsobů překonávání zamořených prostorů;

— včasné vyhodnocení vlivu nepřátelských jaderných úderů na způsoby plnění stanovených bojových úkolů (včetně oblasti materiálně technického a týlového zabezpečení);

— zabezpečení včasného zpracování nařízení pro odstranění následků nepřátelských jaderných úderů, poskytnutí potřebné pomoci v objasnění situace a úkolů velitelům armádních odřadů pro odstraňování následků použití ZHN nepřítelem;

d) přijatá metodika práce umožňuje rychlé a komplexní vyhodnocení situace, na minimum jsou sníženy duplicitní práce, je zabezpečena osobní zainteresovanost náčelníků druhů vojsk a služeb armády a v maximální míře je využíváno výsledků činnosti ostatních pracovišť štábu armády.

Výsledek vyhodnocení situace po nepřátelských jaderných úderech, zpracovaný skupinou OPZHN v součinnosti s dalšími zainteresovanými pracovišti, je za-

znamenáván do písemné informace a do mapy radiační a chemické situace operačního oddělení.

Obsahem této písemné informace je:

1. Vyhodnocení mohutnosti nepřátelského jaderného úderu.

a) časový interval hromadného (skupinového) jaderného úderu,

b) celkové počty a kilotonáž jaderných úderů na vojska armády a na politická a ekonomická centra v pásmu činnosti armády,

c) na co bylo vedeno úsilí jaderných úderů nepřítele.

2. V hodnocení ztrát a bojeschopnosti

a) míst velení armády,

b) divizí prvního operačního sledu armády,

c) druhohledových divizí armády,

d) raketového svazku,

e) protiletadlového svazku,

f) ostatních vojskových svazků, armádních útvarů (záloh) a PAZ,

g) celkové ztráty způsobené armádě nepřátelskými jadernými údery.

3. Vyhodnocení vlivu radiační situace na bojovou činnost vojsk

a) kde (v kterém prostoru) vznikla nejsložitější radiační situace,

b) jak radiační situace ovlivňuje plnění bojového úkolu,

c) které svazky a útvary je třeba vyvést ze zamořených prostorů, jakým způsobem překonat tyto prostory (z chodu nebo po poklesu úrovní radiace), po kterých osách a kam útvary a svazky vyvést ze zamořených prostorů a u kterých přijmout režimová opatření pro pobyt v zamořeném prostoru,

d) jaký vliv má vzniklá radiační situace na přesuny svazků a armádních útvarů,

e) jaké pravděpodobné dávky ozáření obdrží živá síla působící v radioaktivně zamořených prostorech a jak ovlivní ozáření živé síly bojeschopnost svazků a útvarů,

f) u kterých útvarů a svazků dojde k nadpřipustnému zamoření a jak organizovat úplnou speciální očistu.

4. Vyhodnocení vlivu závalů, požárů a záplav na bojovou činnost vojsk.

5. Návrh na organizaci odstranění následků nepřátelských jaderných úderů a celková časová kalkulace odstranění následků napadení.

6. Požadavky na štáb fronty.

Při zpracování vyhodnocení, zejména při řešení organizace následků nepřátelských úderů ZHN, je třeba znát, jaká konkrétní opatření již přijali velitelé a štáby svazků a armádních útvarů a jaké mají požadavky na štáb armády.

Pro bližší objasnění činnosti skupiny OPZHN při zpracování předpovědi vzniku pásem zasažení, radioaktivního zamoření, boření, záplav a požárů a při vyhodnocování situace po nepřátelských jaderných úderech uvádíme zestručněnou metodiku práce této skupiny (viz tabulku 1).

Vyhodnocení situace po nepřátelských jaderných úderech zpracovává na základě předpovědi vzniku pásem zasažení, radioaktivního zamoření, boření, záplav a požárů musí v další činnosti štáb armády zpřesnit.

Podkladem pro upřesnění závěrů vyhodnocení jsou:

- a) výsledky průzkumu ohnisek zasažení,
- b) bojová hlášení od štábů svazků a armádních útvarů,
- c) zpracované výsledky radiačního průzkumu,
- d) bojová hlášení velitelů armádních odřadů pro odstraňování následků napadení.

V další části článku se chceme vyjádřit ještě k dvěma dílčím problémům, a to k výpočtu ztrát po nepřátelských jaderných úderech a k časové kalkulaci odstranění následků napadení.

Podle našeho názoru bylo značným přínosem, že štáb ZVO vydal jednotné tabulky pro výpočet ztrát způsobených nepřátelskými jadernými údery. Tabulky nejen sjednocují metodiku výpočtu ztrát, ale i zrychlují tyto výpočty. Další jejich předností je vypracovaná návaznost na systém hodnocení celkové bojeschopnosti svazků. Přesnost výpočtu ztrát podle tabulek je pro potřeby štábů svazků a vyšších štábů zcela postačující.

K problémům dochází, jak naše praxe potvrzuje, zejména na cvičeních při vyhodnocování správnosti výpočtů ztrát po nepřátelských jaderných úderech. Příčin je několik. Zpravidla jsou to tyto:

- a) není zcela doceněn vliv realizovaných opatření OPZHN u vlastních vojsk,
- b) na mapě, která je podkladem pro výpočet ztrát, je neúplně anebo nepřesně vedena situace vlastních vojsk,
- c) parametry nepřátelských jaderných úderů byly předány nepřesně anebo velmi opožděně,
- d) není dostatečně přihlíženo k rozhodnutím velitele vydaným v průběhu

hromadného jaderného úderu nebo těsně před ním.

Všechny tyto faktory mohou mít zásadní vliv na výši ztrát způsobených nepřátelskými jadernými údery, a proto je třeba k nim přihlížet a při vyhodnocování správnosti výpočtů je brát v úvahu.

Při řešení odstranění následků použití nepřátelských jaderných zbraní je jedním z důležitých úkolů štábu též vypracování časové kalkulace likvidace následků napadení. V praxi jsme si ověřili, že splnění tohoto úkolu vyžaduje nejen dovedné využití zavedených časových norem, znalost situace a její řešení, ale i:

a) podrobný přehled sil a prostředků určených pro odstranění následků napadení a jejich možnosti,

b) znalost konkrétních úkolů v odstraňování následků napadení po svazcích a armádních útvarech a jakými silami a prostředky mají být tyto úkoly plněny,

c) vyhodnocení podmínek ovlivňujících odstranění následků napadení (situace nepřítelů a jeho pravděpodobný záměr další činnosti, možnosti manévru u zasažených útvarů a jeho pravděpodobný záměr další činnosti, možnosti manévru u zasažených útvarů a u jednotek určených na odstranění následků napadení, vliv radiační situace, požárů, záplav a závalů na plnění úkolů, vliv terénu a povětrnosti),

d) znalost počtů odřadů pro odstraňování následků napadení zasažených k likvidaci následků použití nepřátelských jaderných zbraní (po svazcích a armádních útvarech).

V časové kalkulaci již počítáme s dobou potřebnou na zpracování nařízení k odstranění následků napadení a jeho doručení k vykonavatelům.

Ke zrychlení výpočtu doby potřebné na odstranění následků napadení je výhodné předem si vypočítat orientační možnosti vytvářených (plánovaných) odřadů pro odstraňování následků napadení a podle vývoje situace upřesňovat i dobu potřebnou na soustředění jednotek vyčleňovaných do těchto odřadů.

Na štábu armády můžeme orientačně propočítat dobu potřebnou na odstranění následků nepřátelských jaderných úderů na vševojskovou divizi podle tohoto vzorce:

$$D = K + \left(\frac{P_{\text{ju}}}{P_{\text{on}}} \cdot St \right) + M$$

D = doba potřebná na odstranění následků napadení v hodinách,

METODIKA PRÁCE SKUPINY OPZHN
při zpracování předpovědi a vyhodnocení situace po nepřátelských jaderných úderech

Tabulka 1

Čas	Úkol	Náč. skup.	Důst. chem. odd.	Důst. žen. odd.	Důst. týlu (zdrav. odd.)	Důst. TAO	Důst. odd. spoj. vojska	Důst. org. mob. oddělení
1	2	3	4	5	6	7	8	9
V průběhu hromadného úderu nepřítel	Zpracování předpovědi vzniku pásem zasažení, radioaktivního zamoření, boření, záplav a požárů	- Řídit celkové zpracování předpovědi - Vést přehled nepř. jaderných úderů do pásma armády (po svazcích a útvech armády). - Průběžně vést vševojskovou situaci na mapě rad. a chem. situace. - Řídit přípravu podkladů pro vyhodnocení situace: a) průběžně vést propočty ztrát živé síly; b) dávat podklady pro výpočet ztrát bojové techniky, doprav. prostř. a ostatního materiálu; c) upřesňovat údaje pro výpočet potřeby sil a prostředků k odstraňování následků napadení; d) průběžně vyhodnocovat situaci z hlediska potřeby zasažení armádních oddílů pro odstraňování následků napadení; e) podle vývoje situace organizovat součinnost s odděleními druhů vojsk a služeb k upřesnění výpočtů ztrát a řešení odstranění následků napadení. - Informovat o vývoji situace NOO.	- Na základě informací předávaných radičním střediskem zakreslovat do mapy rad. a chem. situace, epicentra (centra) jaderných úderů a zaznamenávat: ráži, druh výbuchu a dobu jaderného úderu. - Hlasit náčelníkovi skupiny, který útvar (svazek) byl jaderným úderem zasažen. - S využitím podkladů radičního střediska zakreslovat pásma radioaktivního zamoření. - Průběžně připravovat podklady pro vyhodnocení situace. - Zabezpečovat styk s náčelníkem chem. vojska armády.	- Do mapy rad. a chem. situace zakreslovat předpověď vzniku pásem zasažení, boření, záplav a požárů. - Průběžně si připravovat podklady pro vyhodnocování vlivu pásem zasažení, boření, záplav a požárů na bojovou činnost vojsk. - Zabezpečovat styk s náčelníkem žen. vojska armády.	- Zpracovávat podklady pro vyhodnocení situace: a) propočty zdravotnických a nenávratných ztrát; b) upřesňovat propočty ztrát týlových útvarů a zařízení. - Připravovat si návrh na použití zdravot. zařízení a ostatních týlových útvarů a jednotek k odstranění následků nepřátelských jaderných úderů. - Zabezpečovat styk s týlem armády.	- Připravovat si podklady potřebné pro vyhodnocení situace: a) propočty ztrát tanků, OT a automobilů; b) vyhodnocovat potřebu tankoautomobilních jednotek a zařízení k odstranění následků nepř. jaderných úderů. - Připravovat si optimální variantu použití sil a prostředků tankoautomobilní služby k odstranění následků nepř. jaderných úderů. - Zabezpečovat styk s náčelníkem TAO.	- Zpracovávat podklady pro vyhodnocení situace: a) průběžně vyhodnocovat vliv nepř. jaderných úderů na spojovací stavu armády; b) připravovat podklady k předložení návrhu na obnovu narušeného spojení. - Zabezpečovat styk s náčelníkem spoj. vojska.	- Před zahájením zpracování předpovědi upřesnit % naplněnosti svazků a armádních útvarů. - V součinnosti s náčelníkem skupiny zpracovat celkový propočty ztrát. - Podílet se na výpočtu bojeschopnosti svazků a armádních útvarů. - Zabezpečovat styk s náčelníkem OMO armády.

Čas	Úkol	Náč. skup.	Důst. chem. odd.	Důst. žen. odd.	Důst. týlu (zdrav. odd.)	Důst. TAO	Důst. odd. spoj. vojska	Důst. org. mob. oddělení
1	2	3	4	5	6	7	8	9
30—50 minut	Vyhodnocení situace po hromadném jaderném úderu nepříteli.	– Řídit zpracování komplexního vyhodnocení situace po nepř. jaderných úderech. – V součinnosti s důst. org. mob. oddělení, důst. týlu, důst. TAO, důst. spoj. a žen. vojska dokončit výpočet ztrát a vyhodnotit bojeschopnost po svazcích a armádních útvech (výpočet ztrát po útvech a celkem za svazky a stav bojeschopnosti svazků vyjádřeno v % znamenat do písemné informace). – Od chemického oddělení převzít: a) vyhodnocení mohutnosti nepř. jaderného úderu; b) vyhodnocení vlivu radiací situace na bojovou činnost vojsk; c) výpočty dávek ozáření a zamoření; d) návrh použití chem. útvarů a jednotek k odstranění následků nepř. jaderných úderů. – Převzít od důst. OMO výpočet celkových ztrát způsobených armádě nepř. jadernými údery.	– Informovat NVZ armády o návrhu skupiny OPZH na odstranění následků hromadného jaderného úderu nepříteli. Převzít od NVZ návrh na použití chemických jednotek k odstranění následků napadení a k vedení radiací průzkumu. – Zabezpečit na chemickém oddělení včasné dohady: a) vyhodnocení mohutnosti nepřátelského jaderného úderu; b) vyhodnocení vlivu radiací situace na bojovou činnost vojsk; c) výpočty dávek ozáření a zamoření. – Do mapy radiací a chemické situace zakreslit: a) organizaci zjištěné skupěné radiací situace v pásmu činnosti armády b) použití chemických útvarů a jednotek k odstranění následků napadení. – Podle pokynů náčelníka skupiny OPZH: a) použití ženijních útvarů a jednotek na odstranění následků napadení; b) vyhodnocení vlivů závalů, požárů a záplav na bojovou činnost vojsk armády. – Podílet se na zpracování časové kalkulace odstranění následků jaderného napadení.	– Informovat NVZ armády o návrhu skupiny OPZH na odstranění následků napadení. Upřesnit u NVZ použití ženijních útvarů a jednotek k odstranění následků napadení. – Podílet se na vyhodnocení ztrát a bojeschopnosti armádních ženijních záloh. – Podle pokynů náčelníka skupiny OPZH vyhodnotit vliv závalů, požárů a záplav na bojovou činnost vojsk armády. Závěry vyhodnocení si nechat předem schválit u NVZ. – Předložit náčelníkovi skupiny OPZH: a) použití ženijních útvarů a jednotek na odstranění následků napadení; b) vyhodnocení vlivů závalů, požárů a záplav na bojovou činnost vojsk armády. – Podílet se na zpracování časové kalkulace odstranění následků jaderného napadení.	– Vyhodnotit rozsah zdravotnických a nenávratných ztrát po svazcích, útvech a celkem za armádu. – Zpracovat návrh použití zdrav. útvarů, jednotek a zařízení na odstr. následků jaderného napadení. Návrh si nechat předem schválit u náčelníka zdrav. služby armády. – V součinnosti s náčelníkem skupiny OPZH upřesnit: a) propočty ztrát a bojeschopnost týlových útvarů a zařízení armády; b) použití ostatních týlových útvarů a zařízení na odstranění následků napadení; c) pořízení a organizaci úhrady ztrát materiálu obhospodařovaného týlem a požadavky na štáb fronty. – Předložit náčelníkovi skupiny OPZH: a) návrh na použití zdrav. útvarů, jednotek a zařízení a ostatních týlových útvarů a jednotek k odstranění následků jaderného napadení;	– Vyhodnotit celkové ztráty tanků, OT a automobilů po svazcích, útvech a za armádu celkem. – Zpracovat návrh na použití jednotek, útvarů a zařízení tankoautomobilní služby k odstranění následků jaderného napadení. Návrh nechat si schválit u náčelníka TAO armády. – Náčelníkovi skupiny OPZH předložit: a) propočty ztrát tanků, OT a automobilů po svazcích, armádních útvech a za armádu celkem; b) organizaci vyproštění odsunů a oprav techniky poškozené nepř. jadernými údery; c) návrh na použití jednotek útvarů a zařízení tankoautomobilní služby k odstranění následků po nepř. jaderných úderech. – Podílet se na výpočtu doby potřebné k odstranění následků napadení (za oblast tankové a automobilní služby).	– Vyhodnotit celkový vliv nepřátelských jaderných úderů na spojovací soustavu armády. – Podílet se na výpočtu ztrát a bojeschopnosti (za oblast spoj. vojska). – Náč. skupiny OPZH předložit: a) počet vyřazených míst velení po svazcích a za armádu celkem; b) návrh na organizaci obnovy spojení v svazcích, armádních útvech a u armády (návrh předem si nechat schválit u náčelníka spojovací vojska armády); c) zabezpečení spojení s veliteli armádních oddílů pro odstraňování následků napadení; d) stav předání zpráv a zabezpečení provozu sítě radiací informace armády. – Podílet se na propočtu časové kalkulace odstranění následků nepř. jaderných úderů.	– V součinnosti s náčelníkem skupiny OPZH: a) dokončit výpočet ztrát, způsobených nepř. jadernými údery; b) podílet se na výpočtu bojeschopnosti svazků a armádních útvarů; c) podle konkrétní situace zpracovat návrh na vytvoření smíšených oddílů. – Zpracovat výpočet celkových ztrát způsobených armádě nepř. jadernými údery. – Podle pokynů náčelníka skupiny OPZH předat důst. oper. odd. přehled ztrát a bojeschopnosti svazků – pro výpočty poměrů sil. – Předložit návrh požadavků na štáb fronty za OMO. – Odborné příspěvky si nechat předem schválit u náčelníka OMO.

Čas	Úkol	Náč. skup.	Důst. chem. odd.	Důst. žen. odd.	Důst. týlu (zdrav. odd.)	Důst. TAO	Důst. odd. spoj. vojska	Důst. org. mob. oddělení
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		– V součinnosti se všemi příslušníky skupiny vyhodnotit celkový vliv nepřátelských jaderných úderů na jednotlivé svazky a armádní útvary a zpracovat návrh na odstranění následků napadení (včetně použití armádních odřadů pro odstranění následků napadení). – Převzít od důst. žen. vojska vyhodnocení vlivu závalů, požárů a záplav na bojovou činnost vojsk armády. – V součinnosti s důst. skupiny OPZHN zpracovat časovou kalkulaci odstranění následků napadení. – Zpracovat návrh požadavků na štáb frontu. – Předložit NOO celkovou informaci o vyhodnocení situace po nepř. jaderných úderech a návrh na odstranění následků jaderného napadení.	– způsob průzkumu ohnisek zasažení, – prostory soustředění jednotek vyčleněných do armádních odřadů pro odstraňování následků napadení, – směry zásahů armádních odřadů a prostory soustředění těchto odřadů po splnění úkolů, – prostory pro zformování smíšených odřadů. – Podílet se na zpracování časové kalkulace odstranění následků napadení (u opatření plněných chemickými jednotkami a útvarů). – Za chemické oddělení předložit návrh požadavků na štáb frontu.	– Předložit za ženijní oddělení návrh požadavků na štáb frontu.	b) návrh organizace úhrady ztrát a doplnění materiálu obhospodařovaného týlem. – Podílet se na výpočtu doby potřebné k odstranění následků napadení (za oblast působnosti týlu). – Předložit na týl celkové požadavky na štáb frontu (k zabezpečení odstranění následků jaderného napadení). – Zakreslit do mapy radiac. a chem. situace použití zdrav. a ostatních týlových útvarů a zařízení vyčleněných k odstranění následků napadení.	– Do mapy rad. a chem. situace zakreslit návrh použití jednotek, útvarů a zařízení tankoautomobilní služby k odstranění následků nepřátelských jaderných úderů. – Za TAO předložit návrh požadavků na štáb frontu.	Do mapy rad. a chem. situace zakreslit návrh obnovy spoj. systému armády a způsob velení armádním odřadům pro odstranění následků jaderných úderů. – Předložit za oddělení spoj. vojska návrh požadavků na štáb frontu.	
10 min. Za řízení NOO a za přítomnosti NCHV, NŽV, NTAO, NSV, NOMO, náčelníka skupiny OPZHN, náčelníka skupiny týlu na VS armády a podle konkrétní potřeby i ostatních náčelníků druhů vojsk a služeb řešit: – celkovou koordinaci a ujednání vyhodnocení účinků nepřátelských jaderných úderů a jejich vlivu na bojeschopnost vojsk armády a na plnění bojového úkolu armády – koordinaci a sladění opatření ke komplexnímu odstranění následků nepřátelských jaderných úderů. (Ujednání závěrů z vyhodnocení a koordinace opatření ke komplexnímu odstranění následků nepř. jaderných úderů se dělá na materiálech připravených skupinou OPZHN).								

- K = koeficient zahrnující dobu potřebnou k proniknutí zpráv o nepřátelských jaderných úderech, k vydání nařízení pro odstranění následků napadení a k soustředění jednotek vyčleněných do odřadů pro odstraňování následků napadení (v hodinách),
- Pj_u = počet nepřátelských jaderných úderů na vševojskový svazek,
- Pon = počty odřadů pro odstraňování následků napadení vyčleněných na likvidaci napadení,
- St = střední doba potřebná k odstranění následků jaderného napadení po jednom jaderném úderu průměrné ráže (v hodinách),
- M = koeficient zahrnující dobu potřebnou na ukončení práce odřadu v jednom ohnisku zasažení, přesun do dalšího ohniska zasažení a zahájení dalšího odstraňování následků napadení ZHN. Udává se v hodinách a jeho hodnota je tato:

— je-li $\frac{Pj_u}{Pon}$ menší nebo rovno 1, pak hodnota $M = 0$;

— je-li $\frac{Pj_u}{Pon}$ větší 1, ale menší 2, pak hodnota $M = 1$ h;

— je-li $\frac{Pj_u}{Pon}$ rovno 2, ale menší 3, pak hodnota $M = 2$ h.

Vzorec můžeme použít za těchto předpokladů:

a) počítáme s jednotným složením plukovních a divizních odřadů pro odstraňování následků napadení (divizní odřad má dvojnásobné možnosti v odstraňování následků napadení než plukovní odřad);

b) nejsou podstatné rozdíly v rážích jaderných úderů nepřítelů;

c) nebyly použity pozemní jaderné údery a nebude řešena speciální očista vojsk;

d) nebudou vytvářeny smíšené plukovní a divizní odřady;

e) je zabezpečen manévr sil a prostředků vyčleněných do odřadů pro odstraňování následků napadení a odřady po splnění jednoho úkolu pokračují v odstraňování následků až do splnění celkového úkolu.

V případě, že nepřítel použil pozemní jaderné údery, je nutné propočít doplnit o dobu potřebnou na speciální očistu vojsk. Jsou-li podstatné rozdíly v rážích jaderných úderů nepřítelů a v charakte-

rech cílů, pak je třeba propočítat každý úder zvlášť.

V těch případech, kdy počítáme s vytvářením smíšených odřadů v potřebném rozsahu, prodloužíme celkovou dobu na odstranění napadení. Orientačně počítáme s touto dobou:

— na vytvoření plukovního sborného odřadu 3—4 hodiny,

— na vytvoření divizního sborného odřadu 6—8 hodin i více.

Praktické použití vzorce objasníme v tomto příkladě:

Na rozvinující se 7. td použil nepřítel 6 vzdušných jaderných úderů o celkové ráži 180 kt (3×10 kt; 1×30 kt; 2×60 kt). Následky jaderného napadení budou odstraňovat tři plukovní a jeden divizní odřad pro odstraňování následků napadení.

Dobu potřebnou k odstranění následků jaderných zbraní nepřitelem propočteme podle vzorce:

$$D = K + \left(\frac{Pj_u}{Pon} \cdot St \right) + M$$

Přítom K má hodnotu 2 hodiny (20 minut doba potřebná na proniknutí zpráv o parametrech nepřátelských jaderných úderů, 15—20 minut doba na vydání úkolu ve štábu svazku pro zásah určených jednotek do odřadů a 20 minut na upřesnění úkolů odřadům podle výsledků průzkumu ohnisek zasažení. Celková doba 115—120 minut.

Divizní odřad převedeme na kapacitu plukovního odřadu k odstraňování následků napadení. To znamená, že hodnota Pon je 5.

$$\text{Poměr } \frac{Pj_u}{Pon} = \frac{5}{6} = 1,2. \text{ To znamená,}$$

že hodnota $M = 1$ h.

Průměrná ráže je 30 Kt ($180 : 6$). Hodnotu St zjistíme z tabulky „Pravděpodobná délka záchranných prací v místě napadení jadernými zbraněmi“ vydalo velitelství ZVO, evidenční číslo 849; tabulku též zveřejnila Vojenská mysl čís. 4/1972). Pro náš konkrétní případ je hodnota St 1,8 ($0,6 \times 3$).

$$D = 2 + \left(\frac{5}{6} \cdot 1,8 \right) + 1$$

$$D = 5,16 \text{ hod.}$$

Potřebná doba na odstranění následků napadení je u 7. td 5,16 hod.

Dobu potřebnou na úplnou speciální očistu vojsk kalkulujeme podle časových norem vydaných MNO/SCHV.